

Estudis monogràfics

El projecte Vies Blaves Anoia – Fase I: una oportunitat per a la recuperació dels camins fluvials naturals per a un turisme sostenible

Xavier Font Urgell, cap de l'Oficina Tècnica de Turisme. Diputació de Barcelona

Elisabet González, responsable de Programes Europeus. Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç. Diputació de Barcelona

Georgina Calvo, tècnica de Projectes Europeus de l'Oficina Tècnica de Turisme. Diputació de Barcelona

1. Introducció

Entre el 2015 i el 2016 es van culminar diferents **processos de reflexió de la comunitat internacional** en què es van consensuar els reptes principals als quals el món hauria de fer front per avançar **cap al desenvolupament sostenible del territori**.

Aquests processos de treball van implicar tots els nivells de govern —internacional, europeu, estatal, regional i local—, el sector privat, el món de la recerca i la societat civil, amb la voluntat de **teixir aliances sòlides entre els diferents actors** com a elements clau per a l'èxit dels acords, tal com es recull a l'ODS 17 de l'Agenda per al Desenvolupament Sostenible.

Així mateix, els debats es van obrir a tots els sectors i àmbits de treball, amb la voluntat de promoure una visió global, transversal i multidimensional del desenvolupament sostenible. La sostenibilitat va deixar d'associar-se exclusivament a l'àmbit mediambiental i va anar evolucionant cap a una triple dimensió del concepte, incorporant els eixos econòmic i social. D'aquesta manera, es posa de manifest que no hi haurà progrés sense la unió de tots els esforços per avançar de manera coordinada cap al **desenvolupament social, econòmic i mediambiental** de les societats, promovent la igualtat i sense deixar ningú enrere.

Aquests processos es van materialitzar amb l'adopció del que es coneix com a *agendes globals*, liderades per les Nacions Unides, entre les quals destaquen l'Acord de París (2015), la Nova Agenda Urbana (2016) i l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible (2015), que es concreta en els 17 ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible).

No obstant això, en el moment de l'adopció d'aquestes agendes, ningú no s'esperava que poc després fóssim testimonis d'una crisi internacional fins aleshores mai vista causada per l'aparició de la covid-19, la crisi dels subministraments o una nova guerra a Europa.

Lluny de caure en una lectura pessimista, aquests fenòmens són una mostra de la interdependència que caracteritza les noves dinàmiques mundials i de la necessitat d'avançar cap a l'adopció de polítiques públiques resilents, amb una base sòlida, amb capacitat d'adaptar-se a contextos canviants i, sobretot, definides des del consens i el diàleg amb tots els actors del territori.

Conscient que calien nous instruments per fer front a la crisi provocada principalment per la covid-19, el 21 de juny de 2020, el Consell Europeu va adoptar el Pla de recuperació per a Europa, més conegut com a fons NextGenerationEU, per construir una Europa més ecològica, més digital, més resilient i més ben adaptada als reptes actuals i de futur.

El **projecte Vies Blaves Barcelona**, que es presenta en aquest article, respon a tots aquests principis i materialitza un nou plantejament de polítiques públiques modernes, ambicioses i compromeses amb el desenvolupament sostenible del territori, amb les persones al centre i en aliança amb els diferents actors implicats del sector privat, l'àmbit de la recerca, les administracions públiques i la societat civil.

2. Projecte Vies Blaves Barcelona

El **projecte Vies Blaves Barcelona**, impulsat per la Gerència de Serveis de Turisme i la Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic de la Diputació de Barcelona, i amb un pressupost de **més de 50 milions d'euros**, és una iniciativa clau per a la **dinamització del turisme a la regió**, així com per a la **generació de riquesa i ocupació en les economies locals** de la província de Barcelona, arrelant la gent al territori per mitjà de la promoció d'un model de turisme sostenible i de proximitat. Aquest projecte va començar el seu recorregut amb uns primers estudis fets l'any 2010 que buscaven desenvolupar turísticament el riu Llobregat i que van detectar l'oportunitat de crear un recorregut turístic al seu voltant.

Les Vies Blaves tenen la finalitat de vertebrar el parc fluvial més important de la província mitjançant l'explotació de les potencialitats de les ribes dels **rius Anoia, Cardener i Llobregat** i l'obertura d'un camí continu al llarg dels cabals dels tres rius. El projecte es compon de **tres grans trams**: la Via Blava del Llobregat, amb 186 km, la Via Blava del Cardener, amb 50 km, i la Via Blava de l'Anoia, amb 70 km. Al llarg d'un **recorregut de 300 km**, s'obriran itineraris per al ciclisme, el senderisme i altres formes de mobilitat sostenible, fent-lo accessible per a tothom.

El conjunt de les tres Vies Blaves que el conformen (l'Anoia, el Cardener i el Llobregat) impacta directament en 59 municipis, arriba a un total de **set comarques** (l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Baix Llobregat, el Berguedà, el Moianès i el Barcelonès) i **connecta 5 milions de persones** amb un patrimoni natural, cultural, gastronòmic i arquitectònic únic a la província.

Imatge resum del projecte i mapa de les Vies Blaves. Font: Diputació de Barcelona.

Les Vies Blaves s'articulen a través d'un element central, el riu Llobregat, i transcorren a través d'un territori ple de recursos i atractius turístics, **12 espais naturals protegits** i nombrosos llocs i recursos d'interès turístic. El riu Llobregat, alhora, va ser en el seu moment un dels principals eixos d'industrialització de la regió, motiu pel qual ofereix al visitant diversos elements patrimonials com ara colònies tèxtils, estructures preindustrials, explotacions mineres, infraestructures de transports i complexos residencials, juntament amb altres recursos naturals. Destaquen amb nom propi les

colònies tèxtils del Llobregat, la fàbrica Asland del Clot del Moro a Castellar de N'Hug, els Jardins Artigas de la Pobla de Lillet, el Museu de les Mines de Cercs, el pantà de la Baells, el monestir de Sant Benet de Bages, nuclis urbans històrics (Castellar de n'Hug, la Pobla de Lillet, Berga, Manresa, Cardona, Igualada, Sant Sadurní d'Anoia), el Parc Natural de la Muntanya de Montserrat i el seu monestir, la Cripta de Gaudí a la Colònia Güell, el parc agrari del Baix Llobregat, el delta del Llobregat i el patrimoni vitivinícola.

A aquests atractius turístics s'hi afegeix una oferta de més de **5.000 places d'allotjament**, entre hotels, pensions, allotjaments rurals, albergs i càmpings. La naturalesa de la província de Barcelona i la seva proximitat als atractius turístics de la ciutat de Barcelona i la seva costa, destinacions que reben un volum molt important de turistes internacionals al llarg de tot l'any, han fomentat en gran manera el desenvolupament del sector a tota la província, que disposa d'un bon nombre d'equipaments turístics.

El projecte s'ha construït a partir d'un **model de turisme alineat amb les demandes i les necessitats actuals del sector i dels municipis implicats**, i amb un propòsit de futur que permeti consolidar aquests itineraris, desplegant-los pel territori i ampliant la xarxa de camins de la província amb l'objectiu d'assolir el desenvolupament de la zona des de la **triple dimensió de la sostenibilitat**: social, econòmica i mediambiental.

L'origen d'aquesta iniciativa rau en un producte similar, existent a diferents països, com és la Via Verda. Les Vies Verdes s'associen generalment a la recuperació d'antics itineraris ferroviaris en desús. Donada la naturalesa dels traçats ferroviaris, les Vies Verdes tenen pendents suaus i revolts amples, fet que les fa accessibles per a tota mena d'usuaris. D'acord amb la Declaració de Lilla (2000), en què es formalitza el compromís de diferents governs europeus amb la promoció d'aquest tipus de camins, les Vies Verdes es caracteritzen per la seva facilitat d'accés; la seguretat, gràcies a la separació física dels vehicles motoritzats; la continuïtat dels traçats, i el respecte al medi ambient al llarg de tot el trajecte.

Aquestes característiques són compartides també per les Vies Blaves. En aquest cas, l'element diferencial és el blau, en referència al traçat marcat pels rius, que determinen la naturalesa de les Vies Blaves. Aquest element, més enllà d'oferir un enfocament innovador de les lleres dels rius, valora la vinculació de l'aigua amb el seu aprofitament turístic, des del respecte a la **conservació del medi i del patrimoni natural, cultural, històric i econòmic** que l'envolta.

L'aposta per recuperar les lleres dels principals rius de la província es fa des d'una **perspectiva «glocal»**: amb una clara vocació de valorar el territori, implicant els municipis, la ciutadania, les empreses i la societat civil, però també amb una visió global, que permeti atreure nous visitants a les comarques d'interior i apropi els actius naturals, culturals, històrics i gastronòmics d'aquestes comarques a la ciutadania de municipis propers i de la resta del país i al turisme internacional. D'aquesta manera, com a part integrant de la marca de destinació *Barcelona és molt més*, les Vies Blaves volen contribuir a la **desestacionalització, la diversificació i la desconcentració** del turisme a la ciutat de Barcelona, mostrant els atractius de la província. A més a més, en el futur, les Vies Blaves tenen la voluntat de connectar amb altres xarxes similars per ampliar l'oferta d'itineraris, com, per exemple, les Vies Verdes Girona, la Via InterCatalunya, la ruta Pirinexus o la xarxa Eurovelo.

El projecte Vies Blaves Barcelona ha implicat un esforç ingent tant de planificació com de planejament, del qual cal destacar la redacció, el consens i l'aprovació del **Pla director urbanístic de les Vies Blaves Barcelona**, aprovat el mes de juliol de 2020, com a instrument de planificació territorial urbanístic que garanteix una correcta implantació en el territori.

3. Finançament extraordinari de la Unió Europea per a un moment de canvi: els NextGenerationEU

Un projecte de grans dimensions com el projecte Vies Blaves requereix un finançament important amb visió de futur. Els fons NextGenerationEU, adoptats de manera extraordinària per a la recuperació de les economies europees en l'època postpandèmia, esdevenen una gran oportunitat per al projecte.

3.1. Fons NextGenerationEU

Davant un context de canvi com l'actual, calia repensar el model de desenvolupament apostant per projectes a mitjà i llarg termini que, des d'una **visió transversal, interdisciplinària i interinstitucional**, siguin capaços de dinamitzar i activar diferents sectors de l'economia, amb iniciatives plantejades amb i des del territori, que retornin els beneficis als municipis i que impulsin aliances de treball fonamentades en el concepte de **quàdruple hèlix** (Administració pública, sector privat, àmbit de la recerca i societat civil).

Per donar suport a polítiques públiques d'aquesta naturalesa, s'ha adoptat un finançament fins aleshores mai vist que permet posar en marxa motors de transformació sobre la base de la innovació. Els fons NextGenerationEU s'han pensat precisament en aquesta direcció: com una oportunitat única per sortir reforçats de la pandèmia i transformar les economies i les societats europees.

El Pla de recuperació per a Europa, aprovat el 21 de juny de 2020 pel Consell Europeu i adoptat el 17 de desembre de 2020 pel conjunt d'institucions europees, esdevé l'instrument d'estímul econòmic més important que ha finançat la Unió Europea. El Pla mobilitza **806,9 bilions d'euros**¹ com a fons extraordinaris, els NextGenerationEU, per impulsar una recuperació dels estats membres de la Unió Europea sobre els eixos següents:

- Transició ecològica
- Transició digital
- Ocupació i creixement intel·ligent, sostenible i integrador
- Cohesió social i territorial
- Salut i resiliència
- Polítiques per a la propera generació, incloent-hi l'educació i el desenvolupament de capacitats

Els fons NextGenerationEU s'estructuren en dos grans paquets:

- **Mecanisme de recuperació i resiliència (MRR)**, dotat amb 723.800 M€ (preus corrents)

El MRR s'organitza en préstecs i subvencions per donar suport a les reformes i les inversions impulsades pels països de la Unió Europea. L'objectiu és mitigar l'impacte econòmic i social de la pandèmia del coronavirus i fer que les economies i les societats europees siguin més sostenibles i resilientes i estiguin més ben preparades per als reptes i les oportunitats de les transicions ecològiques i digital.

- **REACT-EU**, dotat amb 50.600 M€

El fons REACT-EU representa una contribució extraordinària a programes europeus de caràcter estructural ja existents, com el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER),

¹ A preus corrents, 750.000 milions d'euros a preus del 2018.

el Fons Social Europeu (FSE) i el Fons Europeu per a les Persones més Desafavorides (FEAD), entre d'altres.

- **Contribució addicional a programes europeus ja existents**, dotat amb 32.500 M€

Els NextGenerationEU també reserven una partida per reforçar altres programes europeus com l'Horitzó Europa, l'Invest EU, el Fons de Desenvolupament Rural, el Fons per una Transició Justa i el RescEU.

Aquest conjunt de fons extraordinaris es complementa amb el nou Marc financer pluriennal de la Unió Europea, el pressupost ordinari per al període 2021-2027, formant el que s'ha anomenat *long-term budget* (pressupost a llarg termini), que ascendeix fins als 2.018 trilions d'euros per als set anys vinents.

3.2. El Pla de recuperació, transformació i resiliència (PRTR) – España Puede

Seguint les prioritats marcades pel Pla de recuperació per a Europa, els estats membres van elaborar els plans nacionals de recuperació identificant els reptes específics per a cada país. En el cas d'Espanya, va presentar el Pla de recuperació, transformació i resiliència – España Puede (PRTR) davant les institucions europees el 30 d'abril de 2021. Després de negociacions entre el Govern espanyol i les institucions europees, finalment, el Pla va ser aprovat el 16 de juny de 2021 amb una dotació de 69.500 M€ en transferències directes i fins a 140.000 M€ en crèdits per al període 2021-2023 (ampliable fins al 2026).

El Pla de recuperació, transformació i resiliència s'estructura en quatre eixos, 10 polítiques palanca, 30 components i 252 inversions.

Font: Pla de recuperació, transformació i resiliència.

El Pla aposta per **reforçar la inversió pública i privada per transformar el model productiu**, impulsant la **transició verda** (eix 1); estableix un full de ruta per a la **transició digital** a Espanya (eix 2), d'acord amb l'Estratègia digital europea i l'Agenda Espanya Digital 2025; es compromet amb la **promoció de l'estat del benestar, el sistema educatiu, un sistema d'ocupació de qualitat i un sistema fiscal just**, per abordar el repte demogràfic generant oportunitats per a les properes generacions, com a base de la cohesió social i territorial (eix 3), i vetlla per l'adopció de mesures transversals que garanteixin una **igualtat de gènere efectiva** (eix 4).

Alhora, les 10 polítiques palanca del PRTR donen forma a una estratègia clara per al creixement sostenible i inclusiu, fidel als principis de l'Agenda 2030 i a la triple dimensió de la sostenibilitat: social, econòmica i mediambiental.

A l'efecte del que ens ocupa en aquest article, el Pla de recuperació, transformació i resiliència destaca les prioritats d'Espanya en l'àmbit del turisme en el seu **component 14**, «**Pla de modernització i competitivitat del sector turístic**», dins de la política palanca V, «Modernització i digitalització de l'ecosistema de les empreses», amb una dotació del Mecanisme de recuperació i resiliència de 3.400 M€.

Així, les prioritats per al sector del turisme, recollides en el component 14, ressalten les línies de treball següents:

- I. Transformació del model turístic cap a la sostenibilitat
- II. Programa de digitalització i intel·ligència per a destinacions i sector turístic
- III. Estratègies de resiliència turística per a territoris extrapeninsulars
- IV. Actuacions especials en l'àmbit de la competitivitat

Per mitjà de la **modernització i la millora de la competitivitat del sector**, molt castigat durant la pandèmia, persegueix situar la sostenibilitat i la digitalització com a eixos de transformació del model turístic, per contribuir, d'aquesta manera, a objectius vinculats, com ara:

- a. Transició verda:** impulsar l'eficiència energètica i l'economia circular del sector, protegint els recursos naturals com a atractiu turístic.
- b. Transició digital:** accelerar l'adquisició de noves tecnologies digitals per a la millora de la gestió en les destinacions i la competitivitat de les empreses turístiques.
- c. Diversificació i desestacionalització:** desenvolupar nous productes turístics i millorar les capacitats de les destinacions per incrementar la diversitat de l'oferta.
- d. Desconcentració:** desenvolupar productes i destinacions turístiques a noves destinacions rurals o d'interior mitjançant la protecció de l'entorn natural i el patrimoni històric i cultural, abordant també el repte demogràfic.
- e. Qualitat:** actualitzar els sistemes de qualitat que monitoren l'oferta turística, renovant la seva infraestructura i millorant la formació i les condicions dels treballadors i treballadores del sector.
- f. Governança:** enfortir les capacitats de les destinacions, millorant els instruments de col·laboració entre sectors públics i entre el sector públic i el privat, apostant per la seva innovació i la sostenibilitat turística.

Aquests objectius es desenvolupen a la **inversió C14.I1**, «**Transformació del model turístic cap a la sostenibilitat**», concretament en les submesures 1, «Estratègia de turisme sostenible Espanya 2030», i 2, «Plans de sostenibilitat turística en destinació». Com veurem més endavant, aquests dos documents seran el marc sobre el qual es dibuixa el projecte Vies Blaves Anoia – Fase I, presentat a la convocatòria extraordinària 2021 de Plans de sostenibilitat turística en destinacions (PSTD), finançada amb fons NextGenerationEU.

3.3. Estratègia de sostenibilitat turística en destinació

L'Estratègia de sostenibilitat turística en destinació, aprovada per la Conferència Sectorial de Turisme el 30 de juliol de 2021 i modificada el 29 de març de 2022, desenvolupa la submesura 2 del

component 14 i estableix els principis bàsics de la política del Govern espanyol amb relació a la sostenibilitat de les destinacions. L'estratègia té dos **objectius principals**: 1, donar suport a les destinacions turístiques espanyoles en el seu **procés de transformació cap a hubs o pols d'innovació turística**, i 2, assolir una **cohesió territorial més gran** creant connexions entre destinacions de diferents regions, no només dins de cada territori.

El document defineix els components operatius de l'Estratègia en què es ressalta el **Programa extraordinari de sostenibilitat turística en destinacions**, amb finançament NextGenerationEU, i el **Programa ordinari de sostenibilitat turística en destinacions**, convocat amb una periodicitat anual i d'acord amb el funcionament habitual d'aquesta convocatòria finançada amb fons del Govern.

És precisament en el marc del Programa extraordinari de sostenibilitat turística en destinacions en què el **projecte Vies Blaves Barcelona, «Recuperació de camins fluvials naturals per a un turisme sostenible – Anoia, fase I»**, va ser aprovat el mes de desembre de 2021 i resolt el juny de 2022, amb un import de **4,5 milions d'euros** per als tres anys vinents (abril de 2022 – abril de 2025) per finançar-ne una part, la fase I de la Via Blava de l'Anoia, dels 300 km de les Vies Blaves Barcelona.

4. Projecte Vies Blaves Barcelona, «Recuperació de camins fluvials naturals per a un turisme sostenible – Anoia, fase I»

Una vegada descrit el context, és possible entendre la importància d'aquest projecte com un dels **primers passos per materialitzar les Vies Blaves a la província de Barcelona**. El projecte presentat fa referència a la primera de les dues fases en què es preveu construir el tram de la Via Blava al riu Anoia.

En aquesta primera fase, es construiran **19 km** de via, que implicaran **cinc municipis** de la comarca (Jorba, Santa Margarida de Montbui, Igualada, Vilanova del Camí i la Pobla de Claramunt), amb l'objectiu de dinamitzar el territori econòmicament mitjançant la creació d'un producte turístic gràcies a la rehabilitació de bona part de la riba del riu Anoia tot garantint-ne la **sostenibilitat social, econòmica i mediambiental i la cohesió territorial**.

De manera més concreta, el projecte persegueix:

- Contribuir al desenvolupament local mitjançant la creació d'ocupació.
- Contribuir a mitigar el despoblament de la zona afectada.
- Millorar la cohesió territorial.
- Reduir les emissions entorn dels nuclis urbans.
- Contribuir a la millora de la competitivitat turística.
- Millorar la conservació del patrimoni cultural i natural.
- Millorar l'accés universal a espais públics segurs, verds, inclusius i sostenibles.
- Reduir la despesa sanitària per la pràctica continuada d'activitats saludables.

El projecte s'estructura en **sis actuacions** principals que es corresponen amb els **quatre eixos** marcats per la convocatòria:

EIXOS	ACTUACIONS
I. Transició verda i sostenible	1. Creació i adequació d'itineraris no motoritzats
II. Eficiència energètica	2. Sistemes d'enllumenat eficients, pantalles LED i sistemes d'alimentació mitjançant energies renovables
III. Transició digital	3. Màrqueting i eines digitals 4. Implementació del sistema de control de fluxos de visitants de la Via Blava
IV. Competitivitat	5. Actuacions per al foment del turisme actiu 6. Oficina de gestió estratègica, tècnica i de qualitat

El projecte representa una iniciativa especialment rellevant per a la província de Barcelona i el conjunt del país. La seva proximitat a una zona molt poblada i que té atractius turístics molt consolidats, com és la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana, fan d'aquest un **instrument clau de diversificació de l'oferta turística** i, alhora, de **reequilibri i desenvolupament econòmic local de l'interior de la província**, en una regió que encara no compta amb aquest tipus de producte turístic.

Les actuacions recollides s'alineen també amb el compromís de la Diputació de Barcelona d'impulsar de manera activa l'assoliment de l'Agenda 2030 i dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per al desenvolupament de les ciutats i les comunitats, mitjançant la voluntat de promoure el cicloturisme i el senderisme a la província, per contribuir, d'aquesta manera, a la lluita contra el canvi climàtic, a la generació d'hàbits saludables i de benestar en la població i al desenvolupament de serveis de transport i turisme sostenibles, entre d'altres.

El projecte Vies Blaves en conjunt i, també, la fase I de la Via Blava de l'Anoia signifiquen un gran repte per a la Diputació de Barcelona que va més enllà de la rehabilitació d'un traçat i d'una xarxa d'itineraris, i busca **generar un nou model turístic** que situa la sostenibilitat en la seva triple dimensió —mediambiental, social i econòmica— com a eix vertebrador de la destinació i també del territori. Ofereix solucions i millores per a la complexitat del recorregut i incorpora conceptes com la **digitalització, la intel·ligència artificial, l'accessibilitat i el benestar, amb una clara voluntat d'innovació i sostenibilitat**. En aquest sentit, algunes de les propostes més rellevants que incorpora el projecte són:

- **Turisme local sostenible:** el turisme com a motor econòmic que promou el patrimoni natural, gastronòmic, cultural i arquitectònic local en zones rurals i d'interior de la província, generant oportunitats per a la ciutadania de la zona, arrelant la població jove al territori i reforçant la cohesió territorial.
- **Connectivitat i accessibilitat:** la Via com una nova xarxa de connectivitat local i interurbana, així com la identificació de nous reptes com la connectivitat amb els mitjans de transport públics com el tren. La Via també es construirà seguint criteris d'accessibilitat universal apropant aquests itineraris a totes les persones, amb una atenció especial a les capacitats diverses.
- **Eficiència energètica:** la Via té el repte, també, de ser autosuficient energèticament i utilitzar fonts renovables d'alimentació. Tant és així que l'actuació 2 del projecte promourà el desplegament de lluminària eficient i pantalles LED i l'ús d'un sistema d'alimentació independent i autònom de l'equipament tecnològic amb la instal·lació d'estacions d'energia eòlica i fotovoltaica.
- **Mobilitat diària sostenible:** es promourà la integració local de la Via, ja que la xarxa passarà per espais urbans, enllaçarà els municipis a escala local, generarà nous espais de mobilitat compartida i oferirà alternatives de mobilitat quotidiana sostenibles per a la població.
- **Beneficis per a la salut de la ciutadania:** generació de noves infraestructures i espais verds a prop dels nuclis urbans per a la pràctica d'activitats recreatives i saludables.

- **Turisme intel·ligent:** amb solucions com la implementació de sistemes digitals de senyalització i informació extensiva, o sensors de petjada per al monitoratge dels nivells d'ús, es garantirà una gestió i una conservació més eficients de les vies i es facilitarà als usuaris la planificació de les seves activitats.
- **Innovació i seguretat:** instal·lació de càmeres de videovigilància 360°, informació en temps real dels nivells del cabal del riu i comunicació directa amb els serveis d'emergència.
- **Mínima intervenció:** prioritant l'aplicació de solucions constructives modernes i intel·ligents, utilitzant materials de baix impacte ambiental i de fàcil manteniment per a una intervenció mínima en el paisatge i respectant els valors mediambientals de la regió.
- **Governança:** sobre la base de la coordinació dels actors implicats per a una gestió eficient del projecte i de la destinació, a través de la definició de rols, mecanismes i aliances amb entitats locals, supramunicipals i altres organitzacions del sector privat, l'àmbit de la recerca i la societat civil. Creació d'un ens de gestió específic per a les Vies Blaves.
- **Gran escala:** voluntat d'integració i de connexió amb la resta de la xarxa cicloturista i de senders disponible a Catalunya, amb xarxes com Eurovelo 8 (Via Pirinexus i Via Mediterrània), les Vies Verdes o la Via Intercatalunya.

5. Reptes del projecte

La concessió del *projecte Vies Blaves Barcelona*, «*Recuperació de camins fluvials naturals per a un turisme sostenible – Anoia, fase I*», que s'ha de desenvolupar durant els tres anys vinents en el marc dels fons NextGenerationEU, obre una gran oportunitat per a la Diputació de Barcelona, els municipis implicats i els actors amb els quals es durà a terme, amb una atenció especial a l'impacte positiu que tindrà per a la ciutadania.

Entre els **reptes** més rellevants que marcaran un punt d'inflexió en l'impuls d'una iniciativa tan innovadora i ambiciosa com les Vies Blaves, destaquen:

- **Concepte de Vies Blaves:** promoció d'un nou concepte de recuperació del medi natural, les ribes del riu, al servei del territori i de la ciutadania, fent-lo accessible per a l'ús esportiu, de lleure i de coneixement del medi com a producte turístic de la destinació. Les Vies Blaves esdevindran l'eix vertebrador dels principals rius de la província, dels municipis pels quals passen i dels espais naturals que la conformen i dibuixaran una xarxa d'itineraris que contribuiran al desenvolupament sostenible, des d'una triple dimensió: social, econòmica i mediambiental. De la mateixa manera, les Vies Blaves seran un motor de transformació de la zona generant ocupació, que permetrà conservar i protegir el patrimoni natural i cultural i fer de la cohesió territorial una garantia d'igualtat per a la ciutadania.
- **Gestió de fons NextGenerationEU:** el finançament obtingut per a l'execució de la fase I de la Via Blava de l'Anoia serà un gran repte de gestió i de governança multinivell. Els fons extraordinaris NextGenerationEU representen un canvi mai vist fins ara en la gestió de fons europeus, l'actualització de la normativa de contractació, intervenció i secretaria de les administracions públiques i l'execució en un període de temps curt de grans quantitats de diners al servei de projectes transformadors que contribueixin a un nou model més sostenible de desenvolupament innovador i resilient.
- **Transformació del model turístic:** la pandèmia i les crisis que l'han seguida obliguen els governs a repensar les polítiques públiques motrius de l'economia. En el cas de la província de Barcelona i en el conjunt d'Espanya, el turisme representa una de les principals activitats de l'economia i cal adaptar-lo a les necessitats del sector i a les noves demandes dels turistes a partir de les bases dibuixades per les agendes globals que es mencionaven a l'inici d'aquest

article i que conviden al compromís amb la mitigació del canvi climàtic, la lluita contra les desigualtats i la defensa de vetllar per la igualtat a tots els nivells, entre territoris, però també, i sobretot, entre les persones.

Des de la Diputació de Barcelona es té ple convenciment de l'èxit d'aquest projecte, conscients dels reptes i la complexitat que comporta. Des de la Gerència de Serveis de Turisme, liderar un projecte com aquest és una gran oportunitat per materialitzar els **principis estratègics** que orienten les actuacions de la Diputació de Barcelona, com ara la **governança del turisme i les aliances**, un model de treball que ha d'implicar tots els actors en una relació sòlida i de confiança; la **sostenibilitat**, com a model de futur i sobre la base de la seva triple dimensió social, econòmica i mediambiental; la **digitalització**, fent ús de les noves tecnologies al servei de l'accessibilitat i la qualitat de les destinacions DTI; la **cohesió territorial**, amb el territori com a factor de cohesió, d'igualtat i generador d'oportunitats per a tothom, i la **competitivitat**, com a eix transversal d'aquests principis i que esdevé motor de transformació.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Desenvolupament
Econòmic, Turisme i Comerç

Recinte Maternitat. Pavelló Mestral
Travessera de les Corts, 131-159
08028 Barcelona